

## Major Lajos

TYPOMANIA – Orosz Kortárs Tipográfia címmel fiatal orosz tipográfusok, grafikusok, könyvtervezők és motion designerek bemutatkozása zajlott ez év szeptemberében (8–28. között) a Budapesti Építészeti Központ FUGA termeiben, a moszkvai TYPOMANIA és a nemzetközi TYPOjam közös szervezésében.

Az eseménysorozatra olyan világsztárokat sikerült elhívni, mint Peter Bankov, akit a GRAPHIS magazin vagy az AIGA is a 2015-ös év egyik legexpresszívabb grafikusának tart. A Charles Peignot-díjas Alexandra Korolkova betűtervezőt, aki egyben az orosz ParaType fiatal igazgatónöje. A legendás könyvtervezőt Evgeny Koornevet, aki közel ötven világdíjjal büszkélkedhet és Natalia Velchinskayát, aki



a moszkvai TYPOMANIA Fesztivál programigazgatója.

A kiállítás megpróbált átfogó képet adni az orosz kortárs design helyzetéről. Tematikusan két részre osztva, a professzionális és a friss-fiatal alkotók bevonásával közösen közel 300 darab egyedi, többszín-

nyomással készített, nagyméretű szitanyomatok és legalább száz darab könyvritkasággal és a róluk készült fotográfiákkal, több monitoron vetített type motion designnal, letterpress nyomatokkal és műhelymunkákat bemutató kisfilmekkel.



A kiállításához kapcsolódott egy Under35 elnevezésű plakátpályázat is. Ami egész Oroszország és az azon kívül emigrációban élő fiatal orosz grafikusoknak lett meghirdetve, és amelyre közel 540 darab izgalmas pályamű érkezett, amiből a nemzetközi zsűri 47 plakátot választott ki, és állított ki a FUGA-ban.

A nagyszerű kiállítás megnyitóján ready-made jelleggel Novokrescsenszkov Tamás egy Linotype pantográffal gravírozta ki a meghívott vendégeknek az Alexander Korolkova által tervezett betűket, amit egy

ADANA tégelysajton bárki ki is nyomtathatott. Amihez, mintha egy igazi műhely elevedne meg, Góg Angéla food designer készített gyümölcsökből és a nyomdai alapszínekből álló ételinstallációt. A zenei aláfestést az Igor&Ivan Buharov ál orosz filmrendező Hevesi Nándor free jazz zenekara biztosította.

Elemeiben tisztelegve a rendszerváltás körüli legendás orosz underground zeneszerzőnek Pjotr Mamonov-nak és együttesének Zvuki Mu-nak. A háromhetes kiállítás és eseménysorozat Molnár Gyula köszöntő szavai-val indult útjára, aki nagyban

segítette a kiállítási anyagok Magyarországra hozatalát a moszkvai Balassi Intézet vezető-nőjével, Hegyi Anitával közösen.

Zavarba ejtő módon az Alexander Vasin által tartott, a kiállításához kapcsolódó workshopra külön ezért többen jöttek el Moszkvából, Rigából, Pozsonyból és Bécsből, mint a magyar résztvevők. Jó volt látni, hogy erre a hétvégére itt Budapesten összpontosulnak az experimentális tipográfia és grafikai tervezés képviselői. Talán köszönhetően annak is, hogy a német SLANTED tipográfiai magazin szinte az elsők között számolt be





a budapesti kiállításról, így felkeltve az érdeklődést a környező országokban hasonló területen dolgozó szakemberek és diákok között.

A rendezvénysorozatot a TYPOjam elnevezésű, második alkalommal a Tokaji borvidéken, pontosabban Bodrogkísfaludon megrendezett alkotótábor követte. A jamboree-n, ahol egy hét alatt kötetlenebb formában együtt tudtak dolgozni a magyar alkotók, mint például a Szent Kávé Rajzszakkör vagy a Hurrikán Press az orosz tervezőpárossal Alexander Vasinnal és Natalia Velchinskayával, a tábor lehetőséget biztosított a magasnyomás, RISO-eljárások

megismerésére és használatára. Különlegesség volt, hogy az alkotók a nyomdai eljárásokat többféle papíron élesben is ki tudták próbálni, és a nyomdai eljárásnak vagy a megálmodott művészi elképzeléseknek megfelelően tudták azt szelektálva használni. Egyben köszönet a támogatóknak az Antalisnak, Arjowigginsnek és az Absolootnak. Az egyhetes betűs jamboree a helyi értékek, a borkultúra és gazdálkodás, a sajtókészítés és szörpök, lekvárok gasztróvilágába is betekintést engedett, és a Kisfalucska vendégház kényelmével kényeztetett. Így nem meglepő módon a tábor végére egy több oldalas, RISO-eljárással,

kézi rajz és papírkollázs segítségével egy BODROG GUIDE elnevezésű kiadvány született. Ebben a fanzine-ban megelevenednek az alkotók benyomásai, érzései a csodálatos környezetről. A tábor egyik céljaként kitűzött „nagy Tokaj-plakát” a borvidék belső identitástudatát hivatott erősíteni. A TYPO-MANIA háromhetes kiállítás és eseménysorozat záró napján bemutatásra került a Bodrog guide fanzine és a Tokaj-plakát is.



A meghívott vendégeknek az alkotásokon túl a Hudácskó pincészet borai és Zempléni Sajt Manufaktúra zsendicéje hivatott átadni a tokaji életérzést.

Bővebb információ a kiállítás és a tábor weboldalán:  
[www.typojam.com](http://www.typojam.com)